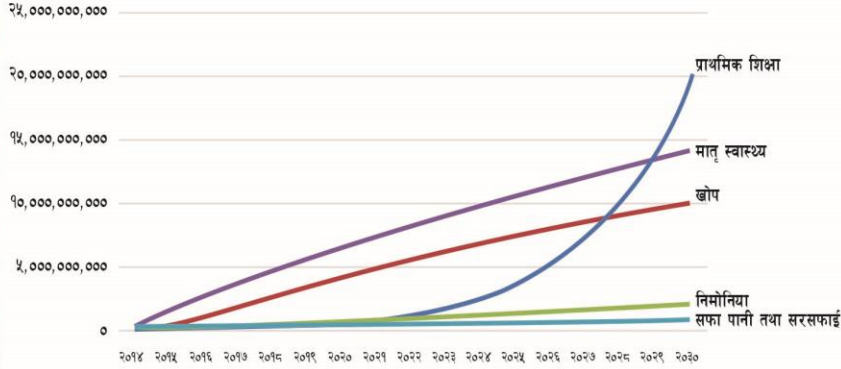

समय क्रममा हुने सञ्चित लागत बचत

Source: National FPCIP 2015 - 2020

नेपालको राष्ट्रिय परिवार नियोजन कार्यक्रममा भएका विद्यमान कमी कमजोरीहरूलाई यी किसिमका रणनीतिक कार्य मार्फत सम्बोधन गर्न सकिनेछः

- यो आर्थिक वर्षमा राष्ट्रिय नीति निर्माताहरूबाट परिवार नियोजनको बजेट सहायता र प्रतिबद्धतामा वृद्धि र आगामी ४ वर्ष २०२० सम्म को लागि प्रत्येक वर्ष बजेट सहायतामा वृद्धि
- परिवार नियोजनको कार्यक्रमको लागि वर्षेनी कम्तिमा ७ प्रतिशत कोष वृद्धिको प्रतिबद्धता पूरा गर्नु
- दुर्गम तथा सीमान्तकृत र अवसरबाट बञ्चित क्षेत्रहरूका लागि बजेट निर्धारणमा वृद्धि
- लामो अवधिसम्म काम गर्ने परिवार नियोजनको लागि विविध साधनहरू उपलब्ध गराउनु
- उच्च गुणस्तरको परिवार नियोजन सेवा तथा पहुँचमा वृद्धि

References:
 • Central Bureau of Statistics, 2014
 • Health Policy Project (HPP), 2014
 • National FPCIP 2015 - 2020
 • MICS 2014

'व्यवस्थित परिवार : स्वास्थ्य र विकासको आधार'

परिवार नियोजनमा अहिले १ करोड लगानी गरेमा यसबाट जन-स्वास्थ्य, घर वसोवास, पानी र अन्य समुदाय विकासको लागि सन् २०३० सम्ममा रु. ३.१ करोड प्रतिफल प्राप्त हुन सक्दछ।

Source: Costed Implementation Plan

परिवार नियोजनमा लगानीले ल्याउँछ भविष्यमा ३००% प्रतिफल

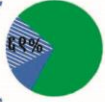

परिवार नियोजनका फाईदाहरू

- आधारभूत आवश्यकताहरू पूरा गर्न
- जीवनस्तर बढाउन
- असमानता घटाउन
- दिगो विकास लक्ष्य पूरा गर्न
- शिक्षामा सकारात्मक असर
- गरिबी निवारण
- युवा तथा महिला सशक्तिकरण
- स्वास्थ्य बिकास

नेपाल सरकार
 स्वास्थ्य मन्त्रालय
 राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र
 भा.सं. २०७३/२०७४

वर्तमान अवस्था

<p>अपरिपूर्यत माग</p> <p>अपरिपूर्यत माग विशेषगरी किशोरीहरू, प्रसूति अवस्था, दुर्गम र विपन्न वर्ग मा बढी छ ।</p> <p><small>Source: MICS 2014</small></p>	<p>साधनको माग</p> <p>२५% </p> <p>जन्मान्तरको लागि कुल अपरिपूर्यत २५% माग मध्ये ६०% माग १५ देखि २९ वर्ष उमेरका महिलामा रहेका छन् ।</p> <p><small>Source: MICS 2014</small></p>
<p>परिवार नियोजन सेवा</p> <ul style="list-style-type: none"> २०१५ सम्म ६०% हेल्थपोष्टहरूले ५ प्रकारका परिवार नियोजन अस्थायी साधन उपलब्ध गराउने लक्ष्य लिए पनि २०१५ सम्म आईपुग्दा जम्मा २०% हेल्थपोष्टहरूले मात्र ५ प्रकारका अस्थायी साधन उपलब्ध गराइरहेको अवस्था । स्वास्थ्य संस्थामा परिवार नियोजन सेवाका लागि दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको संख्या बढाउनु पर्ने स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूको पनि परिवार नियोजन सम्बन्धि ज्ञान अद्यावधिक गर्नु पर्ने <p><small>Source: National FPCIP 2015 - 2020</small></p>	<p>सामाग्री उपलब्धता</p> <ul style="list-style-type: none"> अधिकांश प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र हेल्थपोष्टहरूमा लामो अवधिसम्म काम गर्ने परिवार नियोजनका साधनहरूको सेवा विस्तार गर्नु पर्ने माग अनुसूचित एवं पुनः आपत्तिको व्यवस्था हुनुपर्ने सुसूचित छनौट सुधार गर्नुपर्ने <p><small>Source: National FPCIP 2015 - 2020</small></p>

तल उल्लेखित लक्षित रणनीति कार्यान्वयन गरिएमा नेपालको राष्ट्रिय परिवार नियोजन कार्यक्रममा भएका विद्यमान कमी कमजोरीहरू सम्बोधन गर्न सकिनेछ ।

- ३० वर्ष मुनिका नव दम्पतीहरूबीच अपरिपूर्यत मागहरू पूरा गर्ने
- उपयुक्त जन्मान्तर नगरेको कारण हुने मातृ/शिशु अस्वथता र मृत्युदरको समस्या सम्बोधन गर्ने
- परिवार नियोजन सेवाको पहुँच विशेष गरी लामो अवधि काम गर्ने परिवार नियोजनका साधनको प्रयोगमा वृद्धि गर्नुका साथै निजी क्षेत्रबाट समेत गुणस्तरीय परिवार नियोजन सेवा उपलब्ध गराउने
- अनावश्यक जोखिम कम गर्ने - युवा, युवाजोडीहरूको वैवाहिक वा विवाह बाहिरको सम्बन्धमा, आमा/बच्चामा, सीमान्तकृत तथा अवसरबाट वञ्चितहरूमा परिवार नियोजनको सूचना तथा सेवा विस्तार गर्ने
- २० वर्ष भन्दा अघि पहिलो बच्चा जन्माउदा हुने जोखिमबाट बचाउने

परिवार नियोजनका फाइदा

आधारभूत आवश्यकताहरू

परिवारको जीवनस्तर: शिक्षा, खाना, लुगा, सुरक्षित बासस्थानमा सुधार ल्याउन मद्दत गर्दछ ।

स्वास्थ्य सुधार

आमा र बच्चाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन मद्दत पुऱ्याउँछ ।

यौन रोग / एच.आइ.वी.

कण्डुमले यौन रोग / एच.आइ.वी. संक्रमणको रोकथाम गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ ।

सशक्तिकरण

महिला सशक्तिकरणमा मद्दत पुऱ्याउँछ ।

प्रगति

शिक्षा र अन्य प्रगतिमा हुने बाधालाई कम गराउँछ ।

गरिबी

गरिबी हटाउन मद्दत गर्छ ।

गर्भपतन

गर्भपतन गराउनु पर्ने आवश्यकतालाई घटाउन सहयोग गर्दछ ।

'व्यवस्थित परिवार : स्वास्थ्य र विकासको आधार'